

De Heer P. CRAHAY
Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

Brussel,

U/Ref: 2043-0804
O/Ref: gm/2.1967/s.411
Bijlage : /

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Arduinkaai 21 . Voorstel tot bescherming van de totaliteit van het pand.
Dossier behandeld door Mevr. M. Herla.

In antwoord op uw brief van 29 maart 2007, ontvangen op 2 april, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 25 april 2007 over hoger vermelde aanvraag **gunstig advies** heeft uitgebracht.

Het pand bevindt zich op de in 1639 aangelegde *Hooy kaye* van de Brusselse binnenhaven, op een plaats waar toen voornamelijk pakhuizen werden gebouwd. Het aanpalende pand, Arduinkaai nr. 20, vertoont nog de typische opstand en structuur van een pakhuys. Dit gebouw is reeds in zijn totaliteit beschermd als monument (besluit van 09/10/03). Hoogstwaarschijnlijk fungeerde nr. 21 eveneens oorspronkelijk als pakhuys, waarvan sporen van een dichtgemetselde rondboogvormige doorgang naar de kelder, in de sokkel van de voorgevel, nog getuigen.

In het vroege interbellum werd de voorgevel gecementeerd en werd de trapgevel vervangen door een klokgevel, waarbij ook de vensteropeningen gedeeltelijk werden gewijzigd. De bakstenen achtergevel met kruisvensters en puntgevel werd recent volledig vernieuwd en is niet meer authentiek. ***De Commissie betreurt die ingreep en vraagt dat hiervan uitdrukkelijk melding wordt gemaakt in de beschrijvende nota die aan het beschermingsbesluit wordt toegevoegd.***

Het interieur vertoont sporen van verschillende bouwfasen die suggereren dat het oorspronkelijke pakhuys (1^e helft 17^e eeuw) meermaals werd verbouwd tot herenhuis (met name in 1^e helft van de 18^e eeuw en rond 1800). De huidige eigenaar heeft, behalve de achtergevel, ook bijna het hele interieur opgeknapt. Bij deze werken werden heel wat oude elementen en onderdelen aan het licht gebracht, onder meer deuren, de spil van een spiltrap, decoratieve panelen boven schouwen (waarvan de mantels verdwenen zijn), een muurfresco en plafondschilderingen. De laat barokke kleurrijke afwerking bevindt zich voornamelijk in het gelijkvloerse vertrek aan de straatkant: een fresco met bladmotieven op de muurdam tussen de twee ramen is reeds vrijgelegd, terwijl de

plafondschilderingen op twee plaatsen zichtbaar is en vermoedelijk over gans het plafond doorloopt. In de vroege 19de eeuw kreeg dit interieur een neoclassicistische aankleding en werd het volledig witgeschilderd. De twee griffioenen boven de schouw dateren uit die fase.

Een ander merkwaardig onderdeel van het pand is de monumentale trap, waarvan de twee eerste vluchten rococo (Louis XV) elementen vertonen, met name twee prachtige trappalen met grote rocailles, enkele geprofileerde treden en een klein segment ballusters met handlijst. Die trap vertoont een aantal onregelmatigheden zodat het niet helemaal duidelijk is of de onderdelen herbruikt werden of de oorspronkelijke trap zelf werd verbouwd. De monumentale trap leidt van de hal naar de twee vertrekken boven de kelder en bevindt zich daar in elk geval sinds het eind van de 18de eeuw.

De imposante kapconstructie, bestaande uit vijf genummerde jukspanten, is gaaf bewaard, tot en met de beplanking. Typologisch is deze kap uit de 17de of 18de eeuw te dateren. De nog niet heringerichte zolderruimte is van zeer grote kwaliteit.

Alle deze onderdelen (voorgevel, trap, muur- en plafondschildering, plafonds en binnenstructuur, kapconstructie, kelder) uit verschillende stijlen en periodes getuigen van een boeiende geschiedenis. ***De Commissie gaat dan ook volledig akkoord met de bescherming als monument van de totaliteit van het pand.*** Toch moet betreurd worden dat tijdens de uitgevoerde werken geen wetenschappelijk bouwhistorisch onderzoek werd verricht. ***De Commissie vraagt de DML er vanaf heden over te waken dat geen verdere werken worden uitgevoerd zonder dat zij hierop toezicht houdt en, eens het pand beschermd, zonder dat een vergunning werd bekomen. Het bouwhistorisch onderzoek zou alsnog uitgevoerd moeten worden, onder meer een grondige analyse van de muur- en plafondschilderingen.***

De Commissie vraagt, tot slot, minstens de totaliteit van percelen van de belendende panden op te nemen in de vrijwaringszone die rond het nr. 21 moet worden afgebakend.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter